

Beden Eğitimi ve Okul Bağlılığı

Halil Evren Şentürk¹

Özet

Çalışmanın temel konusu olan okul bağlılığı kavramı, öğrencilerin akademik başarılarını ve okula duyulan aidiyet durumlarını incelemesi açısından eğitim yönetimi alanının oldukça önemli bir parçasıdır. Öğrencilerin okula bağlılıklarının akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği yapılan ön araştırmalar sonucunda tespit edilmiş, ülkemizde de okula bağlılık konusunda çalışmalar yapılmakta olduğu belirlenmiştir.

Okula bağlılık, öğrencilerin eğitimlerine ve akademik uğraşlarına gösterdikleri özveri, sorumluluk ve azim anlamına gelir. Öğrenmeye aktif olarak katılmayı, derslere düzenli olarak katılmayı, ödevleri ve ev ödevlerini tamamlamayı, etkili bir şekilde çalışmayı ve akademik mükemmellik için çabalamayı içerir.

Öğrenci sporcu olmak kolay bir başarı değildir. Hem sahada hem de sınıfta mükemmel olmak için tutku, disiplin ve azmin eşsiz bir karışımını gerektirir. Öğrenci sporcular, atletik taahhütleri ile akademik sorumluluklarını dengeleme zorluğuyla karşı karşıyadır. Bununla birlikte, dikkate değer bir karakter sergilemeleri ve kendilerini hayatın her alanında başarıya ulaştırmaları, okula olan sarsılmaz bağlılıkları sayesinde.

Öğrenci sporcuların okula bağlılığı, hayatlarının her alanında özveri, azim ve mükemmellik arayışının bir kanıtıdır. Sıkı atletik programları akademik sorumluluklarla dengeleme yeteneği, olağanüstü zaman yönetimi becerileri, güçlü bir iş ahlakı ve kişisel gelişim tutkusu gösterir. Öğrenci sporcular, hem okula hem de spora sarsılmaz bağlılıkları sayesinde, yalnızca sahada değil, gelecekteki çabalarında da mükemmelleşmek için gereken becerileri, karakteri ve dayanıklılığı geliştirirler. Başarılarını tanıyarak ve kutlayarak, gelecek nesil öğrenci sporculara ikili taahhüdü benimsemeleri ve hem akademik hem de beden eğitimi ve sporda bir başarı mirası yaratmaları için ilham verebilir ve onları güçlendirebiliriz.

1 Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, hesenturk@mu.edu.tr,
ORCID ID: 0000-0001-7402-0758

1. Eğitim Yönetimi

Bu bölümde eğitim yönetimi alanına ilişkin olarak alanın tarihsel gelişimi, temel kavramları ve çalışmanın ana konusu olan okul bağlılığı kavramına değinilecektir.

1.1. Eğitim yönetiminin tarihsel gelişimi

Eğitim yönetimi alanı, 1950'li yıllardan itibaren üzerine çok tartışılan ve araştırmalara konu olan, sosyal bilimlerin önemli bir bilim dalı olarak karşımıza çıkmaktadır (Lunenburg ve Ornstein, 2013). Toplumsal kültürlerin önemli parçası olan eğitim işinin sevk ve idare edilmesine konu olan tüm çalışmaları içine alan yönetim bilimi alanıdır. Amerika Bileşik Devletleri eğitim yönetimi alanının öncüsü olarak kabul edilmektedir. ABD vatandaşı bir araştırmacı olan Murphy (1988), eğitim yönetimi alanını okul yöneticilerini hazırlama programı olarak tanımlamaktadır.

1.2. Eğitim yönetimine ilişkin temel kavramlar

Bu alanda çalışılan konuların başında yönetimde liderlik, örgüt kültürü, okula bağlılık, okul iklimi, mobbing gibi kavramlar gelmektedir. Bu çalışmalardan okul bağlılığı kavamları bu çalışmanın temel kavramını oluşturmaktadır. Okul bağlılığı kavramını anlamlandırabilmek için öğrencinin içinde bulunduğu okulun kültürünü anlamlandırmak, örgüt kültürü kavramı ışığında incelemek gerekmektedir.

Okulun sahip olduğu kültür, öğrencilerin akademik performanslarını olumlu yönde etkilemekte, bu durum da o okulun etkili okul olarak tanımlanmasında büyük etki yaratmaktadır. Etkili okul, öğrencilerinin duyuşsal, bilişsel, sosyal, estetik ve psiko-motor gelişimlerinin gerçek anlamda desteklendiği, en uygun öğrenme ortamının oluşturulduğu okul olarak tanımlanmaktadır (Özdemir, 2000). Etkili okullar, öğrencilerinin başarısı için öğretim araç-gereçleri, uygun fiziksel ortamlar ile okulun sahip olduğu diğer kaynakları en etkili şekilde kullanan okullardır (Özdemir ve Sezgin, 2002).

2. Okul Bağlılığı Kavramı

Okula bağlılık kavramı, birçok araştırmacı tarafından irdelenmiş, zaman içerisinde birçok farklı tanımla ortaya atılmıştır. Bu tanımlar, öğrencinin düzenli bir şekilde okula devam etmesi, sınıf içinde ve okul genelinde alınan kararlara katılması, kendi fikirlerini ifade edebilmesi, ders dışı sosyal etkinliklerde bulunması, arkadaşları ve öğretmeni ile ilişkisini anlamlandırma düzeyleri gibi ana hatlar çerçevesinde şekillenmiştir (Akman, 2013). Okula

bağlılıkla ilgili literatürdeki başka bir çalışmada ise, öğrencinin, öğretmenin kendisine göstermiş olduğu ilgi ve tavrı nasıl algıladığı, arkadaşları ile kurmuş olduğu ilişki, okul ortamında almış olduğu eğitimin gelecekteki yaşamında ne gibi yararı olacağı ve okulu benimseme durumu olarak tanımlamaktadır (Willms, 2003).

Willms (2003), öğrencilerin bazılarının eğitim gördükleri okulu benimseyip severken, bazılarının ise okuldan uzaklaşma çabası içine girdiklerini belirtmiştir. Bunun sebebini ise kabul görmeme ve onaylanmama kaynaklandığı düşünmüş, gün geçtikçe bu öğrencilerin okuldan uzaklaşmaya başladığını ve bu kişilerin sınıf ortamını olumsuz etkileyip, kötü bir model oluşturduğunu tespit etmiştir.

Okula bağlılık durumunun aynı zamanda öğrenme düzeyini de artırdığına ilişkin literatürde bazı çalışmalara denk gelinmiştir. Sheldon ve Biddle'a (1998) göre içsel motivasyonlarını sağlayan öğrenciler, yapmış olduğu çalışmaları benimsemekte ve devam ettirmektedirler. Ancak buna rağmen içsel motivasyonu gerçekleştirse dahi, okula bağlılıkları okul sürecinde zamanla azalma göstermektedir. Öğrencilerin okula bağlılığı ile yüksek akademik başarılarının ve ders dışı sosyal etkinliklerine katılımlarının arttığı, okul devamlılığı ve okul ortamındaki çoklu grup ilişkilerini olumlu yönde etkilediği ve tüm alanlarda daha etkili bir okul yarattığı görülmektedir. (Klem ve Connell, 2004).

Etkili okulların sahip olduğu imkânlarla yönelik olarak oluşturdukları öğretim ortamı literatürde öğrenme iklimi ya da okul iklimi olarak kavramsallaştırılmış, bu kavramların öğrencilerin okula bağlılıklarına olumlu etki yaptıkları incelemeler sonucu tespit edilmiştir (Storlie ve Toomey, 2019). Okul iklimi kavramı, en basit haliyle okuldaki ilişkilerin kalitesi olarak tanımlanmaktadır (Çalık ve diğ., 2009). Okulun olumlu ikliminin, öğrenciler üzerinde okula bağlılık gibi birçok değişkeni olumlu etkilediği yapılan çalışmalarda gözlemlenmektedir (Özdemir ve diğ., 2010; Sarı, 2013).

Hoy (2003) okul iklimini, okuldaki tüm insanları etkileyecek şekilde okuldaki insanların davranışlarından etkilenecek ortak algılarına dayalı olarak gelişen ve sürekliliği olan bir özellik olarak tanımlamaktadır. Öğrencilerin kendilerini daha rahat hissedecekleri, dersliklerin genişliği, araç-gereç donanımının olması, okulun fiziksel yapısının öğrencilerin gelişimlerine ve duygularına uygunluğu, okulu daha sevilir ve mutlu bir ortam haline getirebilir. Okuldaki öğretimin olumlu yönde gelişmesi okul iklimini, okul iklimi de mutlu okul kavramını etkilemektedir. Öğrenciler için günün önemli bir kısmının geçirildiği okulların, mutlu ve huzurlu bir yer olması önemlidir.

Mutlu olan öğrenci okula daha çok motive olacak, devamsızlık azalacak, derslerine daha çok çalışacak ve başarılı olacak, öğrencilerin okullarına olan bağlılıkları da bu yönde artacaktır. Böyle bir ortamda öğretmenler ve idareciler de mutlu olacak zevkle ve neşeyle görevlerini yerine getireceklerdir (Döş, 2013; Storlie ve Toomey, 2019).

Okul iklimi, öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler ve hatta veliler arasındaki etkileşim ile şekillenmekte, zamanla okulda kabul edilebilir sözsüz kurallar, normlar ve davranış parametreleri belirlenmesi oluşmaktadır (Mitchell ve diğ., 2010). Okul iklimi, okulu etkileyen veya okuldan etkilenen tüm bireylerin değer ve inanışlarının birer yansımasıdır (Maloy ve Seldin, 1983).

Özellikle etnik ayrımcılık, psikolojik ve fiziksel şiddet, cinsel istismar gibi olumsuz sosyal davranışlar, öğrencilerin okula bağlılıklarını düşürürken ve okuldan ayrılma oranlarını ise yükselterek akademik hayatın sonlanmasına sebep olabilmektedir. Bu nedenle, öğrencilerin okullarında güvensiz hissettiğini tanımlayabilmek eğitimde sürdürülebilirliği açıklayabilen bir faktör oluşturmaktadır. Okulda kendini güvensiz hissetmek, okuldan ayrılma gibi nihayetinde marjinal fikirlere sahip öğrencilerin akademik yörüngelerini ve kariyer hedeflerini etkileyen okuldan kopma gibi kötü akademik sonuçlara katkıda bulunabilir (Alfaro ve diğ., 2009).

Öğrencilerin öz benlikleri, okula bağlılık seviyeleri ile bağlantılı ve u seviyelerini arttıran önemli bir kavramdır (Linnenbrink ve Pintrich, 2003; Sakiz ve diğ., 2012). Duygusal, davranışsal ve bilişsel yönleri olan öz benlik aynı şekilde okul bağlılığı için de üç farklı boyutta kavramsallaştırılmıştır (Fredricks ve diğ., 2004). Fredricks ve arkadaşlarına (2004) göre, davranışsal bağlılığa, olumlu davranış sergileyen, öğrenmeye istekli ve okulla ilgili etkinliklere katılım gösteren öğrenciler sahiptir. Duygusal bağlılık, “sınıftaki duygusal tepkiler” olarak tanımlanmıştır. Son olarak ve en basit şekilde tanımlanmış olan bilişsel bağlılık ise öğrencinin öğrenmeye yaptığı yatırımını yani kariyer hedeflerini ifade etmektedir.

Okula bağlılık, öğrencilerin eğitimlerine ve akademik uğraşlarına gösterdikleri özveri, sorumluluk ve azim anlamına da gelmektedir. Öğrenmeye aktif olarak katılmayı, derslere düzenli olarak katılmayı, ödevleri ve ev ödevlerini tamamlamayı, etkili bir şekilde çalışmayı ve akademik mükemmellik için çabalamayı içerir. Bu çabalamayı niteleyen davranışları maddeleyerek okula bağlılık kavramını biraz daha açmak mümkündür.

1. Devam: Okula bağlı olmak, derslere tutarlı bir şekilde devam etmeyi ve dakik olmayı içerir. Düzenli devam, öğrencilerin önemli dersleri, tartışmaları ve aktif katılım fırsatlarını kaçırmamalarını sağlar.

2. Aktif Katılım: Sınıf tartışmalarına aktif olarak katılmak, sorular sormak ve akranlarla işbirliği yapmak, öğrenmeye olan bağlılığı gösterir. Konunun daha iyi anlaşılmasına yardımcı olur ve materyalle daha derin bir etkileşimi teşvik eder.

3. Ödev ve Ödevler: Ödevleri ve ödevleri zamanında tamamlamak, okula olan bağlılığı yansıtır. Sorumluluk, disiplin ve sınıf dışında öğrenmeyi pekiştirmek için gerekli çabayı gösterme isteğini gösterir.

4. Çalışma Alışkanlıkları: Etkili çalışma alışkanlıkları geliştirmek, okula bağlılığın önemli bir parçasıdır. Bu, özel çalışma zamanı ayırmayı, çalışma materyallerini düzenlemeyi, etkili çalışma tekniklerini kullanmayı ve gerektiğinde yardım istemeyi içerir.

5. Hedef Belirleme: Gerçekçi akademik hedefler belirlemek ve bunlara ulaşmak için çalışmak, bağlılığın bir işaretidir. Net hedeflere ve bir plana sahip olmak, kişinin eğitiminde daha büyük bir amaç duygusuna yol açarak motivasyon ve yön sağlayabilir.

6. Zaman Yönetimi: Zamanı etkili bir şekilde yönetmek, okula olan bağlılığı sürdürmek için çok önemlidir. Akademik sorumlulukları diğer etkinlikler ve taahhütlerle dengelemek, öğrencilerin odaklanmalarına, ertelemekten kaçınmalarına ve öğrenme fırsatlarından en iyi şekilde yararlanmalarına yardımcı olur.

7. Destek Arama: Kendini okula adanmak, yardıma ihtiyaç duyulduğunda bunu fark etmeyi ve zorluklarla karşılaştığında destek aramayı içerir. Bu, zor kavramları anlamak veya akademik stresi yönetmek için öğretmenlere, danışmanlara veya sınıf arkadaşlarına yardım için ulaşmayı içerebilir.

Bahsedilen yedi maddenin sağlanması durumunda okula güçlü bir bağlılık gerçekleşir ve genellikle gelişmiş akademik performansla, kişisel gelişime ve gelecekteki başarı için artan fırsatlara yol açar. Öğrencilerin akademik alanın ötesinde değerli olan disiplin, dayanıklılık ve öz motivasyon gibi önemli becerileri geliştirmelerine yardımcı olur.

2.1. Okul Bağlılığını Konu Alan Araştırmalar

Eğitim yönetimi araştırmalarında önemli bir yeri olan okul bağlılığı araştırmaları öğrencilerin akademik başarıları ve okulu terk etme durumu gibi konularda yoğunlaştığı tespit edilmiştir. İlgili literatürden elde edilen bazı önemli araştırmalara bu bölümde paragraflar halinde değinilmiştir.

Okul bağlılığının boyutları ile akademik başarı ilişkileri farklı araştırmalara konu olmuştur. Cothran ve Ennis (2000), daha düşük okul bağlılığı

seviyelerinin kırsaldan ziyade kentsel lise öğrencileri arasında daha yüksek oranda okul terki ile ilişkili olduğunu belirlemiştir.

Pietarinen ve arkadaşları (2014) tarafından yapılan araştırmalar, duygusal bağlılık düzeyleri (öğretmen-öğrenci ilişkisine ve akran grubuna özgü) ile okuldaki huzur ortamının öğrencilerin akademik faaliyetlerine, aynı zamanda da bilişsel bağlılıklarına nasıl katkıda bulunduğunu araştırmıştır. Cinsiyet ve sınıf farklılıklarına rağmen, sonuçlar okula olan duygusal bağlılığın öğrencilerin bilişsel bağlılıkları ile olumlu yönde ilişkili olduğunu göstermiştir.

Perry'nin (2008) yaptığı çalışmada ise öğrencilerin kariyer gelişimleri ve okula bağlılıklarını incelemiş, öğrencilerin kariyer planlamasına katılmalarının okullarına olan bağlılıklarının davranışsal bağlılık üzerinde de önemli bir etkisi olduğunu göstermiştir.

Okula bağlılık kavramı, öğrencilerin akademik başarıları ve okulda kendilerini iyi hissetmeleri için temel kabul edilmekte (Wang ve diğ., 2015) olup öğrencilerin olumlu kariyer gelişimleri ile de pozitif ilişki içerisindedir (Kenny ve diğ., 2006). Kenny ve arkadaşları (2006), dokuzuncu sınıf öğrencilerinin (N=416) okul bağlılığı ve kariyer gelişim endekslerini araştırdıkları çalışmalarında, kariyer gelişim düzeylerinin (kariyer planlamacılığı ve beklentiler olarak anlaşılan) yüksek düzeyde okul bağlılığı ile ilişkili olduğunu tespit etmişlerdir.

İhtiyaroglu'nun 2014 yılında yaptığı çalışmasında, okul ikliminin alt boyutları olan destekleyici öğretmen davranışları, başarı odaklılık ve güvenli öğrenme ortamları ile öğretmen etkililiği ve öğrenci okul bağlılığı arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişkili bulunmuştur.

Literatürdeki örneklerinden de anlaşılacağı üzere öğrencilerin okula bağlılığı ile yüksek akademik başarılarının ve ders dışı sosyal etkinliklerine katılımlarının arttığı, okul devamlılığı ve okul ortamındaki çoklu grup ilişkilerini olumlu yönde etkilediği görülmektedir. Bu doğrultuda Türk Eğitim Sistemi içerisinde ülke sporumuzun kalkınması adına önemli bir yeri olan spor liselerinin mevcut öğrencilerinin okula bağlılık seviyelerinin tespit edilmesi mevcut durumu görmek ve gelecek çalışmalarda daha iyi hale getirilebilmesini sağlayabilmek adına bir gereklilik oluşturmaktadır.

2.2. Okul sıkılğanlığı

Bazı öğrenciler için okulun sıkıcı olduğu algısı çeşitli faktörlerden kaynaklanabilmektedir. Tüm öğrencilerin okulu sıkıcı bulmadığını belirtmek önemli olsa da, bazı öğrencilerin bu şekilde hissetmelerinin birkaç nedeni maddeler halinde aşağıda verilmiştir.

1. *Katılım Eksikliği*: Büyük ölçüde derslere ve pasif öğrenmeye dayanan geleneksel öğretim yöntemleri, öğrenciler arasında ilginin kesilmesine yol açabilir. Öğrenciler, öğrenme sürecine aktif olarak dahil olmadıklarında veya materyal, ilgi alanlarına veya öğrenme stillerine uymadığında, okulu daha az ilgi çekici bulabilir ve sonuç olarak sıkıcı olarak algılayabilirler.

2. *Müfredatın Uygunluğu*: Öğrenciler çalıştıkları konuların alaka düzeyini veya gerçek dünyadaki uygulamalarını görmekte zorlanabilirler. Konuyla kendi hayatları ya da gelecek hedefleri arasında bağlantı kuramadıkları zaman ilgilerini kaybedebilir ve konuyu monoton ya da alakasız bulabilirler.

3. *Sınırlı Seçim ve Kişiselleştirme*: Okullar genellikle konu seçimi veya bireyselleştirilmiş öğrenme yolları açısından müfredat ve sınırlı esneklik belirlemiştir. Bu seçim veya kişiselleştirme eksikliği, öğrencilerin ilgi alanları veya tutkularıyla örtüşmeyen konuları çalışmak zorunda hissettikleri bir monotonluk duygusuna yol açabilir.

4. *Sınava ve Notlara Aşırı Vurgu*: Yüksek riskli testlere odaklanmak veya notlara yoğun bir vurgu yapmak, öğrenme sevincinin arka planda kaldığı bir düdüklü tencere ortamı yaratabilir. Öğrenciler, okulu keşif ve entelektüel gelişim için bir yer yerine bir angarya veya iyi notlar almanın bir yolu olarak görebilirler.

5. *Öğretim Yöntemleri ve Sınıf Ortamı*: Öğretim stratejilerinde çeşitliliğin olmaması veya ilham vermeyen öğretim stilleri gibi eğitimciler tarafından kullanılan öğretim yöntemleri, öğrencilerin okulu sıkıcı bulmasına katkıda bulunabilir. Ek olarak, kalabalık sınıflar, etkileşimli etkinliklerin olmaması veya katı bir sınıf atmosferi gibi faktörler öğrencilerin katılımını ve coşkusunu engelleyebilir.

6. *Motivasyon veya Amaç Eksikliği*: Öğrenciler çalışmalarında içsel bir motivasyon veya amaç duygusu eksikliği yaşayabilirler. Eğitimlerinin arkasındaki değeri veya amacı görmediklerinde, ilgisizliğe ve can sıkıntısına yol açabilir.

Her öğrencinin benzersiz olduğunu ve okulu sıkıcı bulma nedenlerinin değişebileceğini kabul etmek önemlidir. Bu konuları ele almak, ilgi çekici öğretim stratejilerini dahil etmek, çeşitli ve ilgili müfredatlar sunmak, öğrenci eylemini ve seçimini teşvik etmek ve olumlu ve destekleyici bir öğrenme ortamını teşvik etmek dahil olmak üzere çok yönlü bir yaklaşım gerektirir. Eğitimciler, öğrenci merkezli yaklaşımlara odaklanarak ve öğrencilerin bireyselliğini tanıyarak, tüm öğrenciler için daha ilgi çekici ve anlamlı bir okul deneyimi geliştirmeye yardımcı olabilir.

3. Beden Eğitimi

Beden eğitimi, yapılandırılmış ve planlanmış harekete dayalı faaliyetler yoluyla fiziksel aktiviteyi, zindeliği ve bireylerin genel refahını geliştirmeye odaklanan akademik bir disiplindir. İlkokuldan liseye kadar çeşitli kademelerde okullarda ve eğitim kurumlarında öğretilen bir konudur.

Beden eğitiminin birincil amacı, öğrencilerin fiziksel yeterliliklerini, motor becerilerini ve fiziksel uygunluklarını geliştirmek ve iyileştirmektir. Bireyleri aktif ve sağlıklı bir yaşam tarzı sürdürmenin önemi konusunda eğitmeyi ve yaşam boyu düzenli fiziksel aktivite alışkanlığını aşılamaı amaçlar.

Beden eğitimi dersleri tipik olarak takım sporları (basketbol, futbol ve voleybol gibi), bireysel sporlar (yüzme, atletizm ve jimnastik gibi) ve fiziksel uygunluk ile ilgili aktiviteler (örneğin aerobik, ağırlık çalışması ve kardiyovasküler egzersizler) içerir.

Fiziksel faydalara ek olarak, beden eğitimi aynı zamanda sosyal becerileri, iş birliğini, takım çalışmasını ve liderlik niteliklerini de destekler. Öğrencilere adil oyunu, sportmenliği ve başkalarına saygıyı öğretir. Beden eğitimi dersleri ayrıca beslenme, yaralanmayı önleme ve egzersizin vücut üzerindeki etkileri ile ilgili konuları da kapsayabilir.

Beden eğitimi, öğrencilerin bütünsel gelişiminde, fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal refahlarını teşvik etmede çok önemli bir rol oynar. Fiziksel aktivite için fırsatlar sunarak ve temel becerileri öğreterek, bireyleri yaşamları boyunca aktif bir yaşam tarzı sürdürmeleri için bilgi ve motivasyonla donatmayı amaçlar.

3.1. Beden Eğitimi ve Okul Bağlılığı

Öğrenci sporcu olmak kolay bir başarı değildir. Hem sahada hem de sınıfta mükemmel olmak için tutku, disiplin ve azmin eşsiz bir karışımını gerektirir. Öğrenci sporcular, atletik taahhütleri ile akademik sorumluluklarını dengeleme zorluğuyla karşı karşıyadır. Bununla birlikte, okula olan sarsılmaz bağlılıkları sayesinde olağanüstü bir karakter sergilerler ve kendilerini hayatın her alanında başarıya hazırlarlar. Beden eğitimi dersi ile kazanılan fiziksel aktivite alışkanlığı ile aktif spor hayatı yaratan sporcu öğrencilerin sahip olduğu yaşam becerileri sayesinde okula bağlılık güçlenmektedir.

1. Zaman Yönetimi

Başarılı öğrenci sporcuların tanımlayıcı özelliklerinden biri, olağanüstü zaman yönetimi becerileridir. Akademik iş yüklerine ayak uydururken, uygulamalar, eğitim oturumları, oyunlar ve yarışmalar dahil olmak üzere

zorlu programlarında dikkatli bir şekilde gezinmeleri gerekir. Etkili zaman yönetimi, ders çalışmak, derslere katılmak, ödevleri tamamlamak ve ders dışı etkinliklere katılmak için yeterli zaman ayırmalarına olanak tanır. Öğrenci sporcular, sorumluluklarını ön planda tutarak verimliliklerini en üst düzeye çıkarır ve atletik başarılarının yanı sıra akademik başarıya da ulaşırlar.

2. Eğitimde Denge

Akademik hayat ve antrenmanlar arasında sağlıklı bir denge sağlamak öğrenci sporcular için çok önemlidir. Zamanlarını yönetme, gerçekçi hedefler belirleme ve öğretmenleri ve koçları ile açık iletişim hatlarını sürdürme konusunda proaktif olmalarını gerektirir. Öğrenci sporcular, bu kilit paydaşlarla işbirliği yaparak hem akademik hem de spora yönelik taahhütlerini yerine getirmek için ihtiyaç duydukları desteği ve esnekliği bulabilirler. Dengeyi tutturmak sadece akademik ilerlemeyi sağlamakla kalmaz, aynı zamanda genel sağlık durumlarına da katkıda bulunur ve tükenmişliği önler.

3. Akademik Başarı

Öğrenci sporcular, okula bağlılıklarının devam etmenin ötesine geçtiğini anlarlar. Sürekli olarak kaliteli işler üreterek, tartışmalara aktif olarak katılarak ve ders materyalleriyle ilgilenerek sınıfta mükemmellik için çabalarlar. Zorlu programlarına rağmen eğitime, geleceklelerini hazırlayan bir temel yapı olarak değer veriyorlar ve çalışmalarına özveri ve disiplinle yaklaşıyorlar. Zamanı etkili bir şekilde yönetme ve odaklanma becerileri, sporda başarılı olma hayallerini sürdürürken tatmin edici akademik performansı sürdürmelerini sağlar.

4. Karakter Oluşturma ve Aktarılabılır Beceriler

Öğrenci sporcuların okula bağlılığı, akademik ve atletik başarıların ötesine geçer. Spor yapmak, disiplin, azim, takım çalışması ve dayanıklılık gibi değerli yaşam becerilerini geliştirir. Bu nitelikler oyun alanını aşar ve akademik arayışlarını olumlu yönde etkiler. Öğrenci sporcular genellikle istisnai iş ahlakına, kararlılığa ve baskı altında başarılı olma yeteneğine, hayatın her alanında avantajlı olan niteliklere sahiptir. Hem okula hem de spora bağlılıkları sayesinde, kişisel gelişimlerine ve gelecekteki başarılarına katkıda bulunan güçlü bir beceri temeli ve karakter özellikleri geliştirirler.

5. Destek Sistemleri

Öğrenci sporcuların karşılaştığı benzersiz zorlukların farkında olan eğitim kurumları, genellikle ihtiyaçlarına göre uyarlanmış destek sistemleri sağlar. Akademik danışmanlar, özel ders hizmetleri ve çalışma salonları, öğrenci

sporcuların akademik iş yüklerini etkili bir şekilde yönetmelerine yardımcı olmak için değerli kaynaklar sunarlar. Ayrıca, antrenörler, öğretmenler ve öğrenci sporcular arasındaki açık iletişim kanalları, anlaşmazlığı ve işbirliğini teşvik ederek, anlaşmazlıklar ortaya çıktığında gerekli uyarlamalara ve ayarlamalara izin verir. Öğrenci sporcular, bu destek sistemlerini kullanarak taahhütlerini daha verimli bir şekilde yönlendirebilir ve akademik hayat ile antrenmanlar arasında denge kurmayla ilişkili stresi azaltabilir.

Öğrenci sporcuların okula bağlılığı, hayatlarının her alanında özveri, azim ve mükemmellik arayışının bir kanıtıdır. Sıkı atletik programları akademik sorumluluklarla dengeleme yeteneği, olağanüstü zaman yönetimi becerileri, güçlü bir iş ahlakı ve kişisel gelişim tutkusu gösterir. Öğrenci sporcular, hem okula hem de spora sarsılmaz bağlılıkları sayesinde, yalnızca sahada değil, gelecekteki çabalarında da mükemmelleşmek için gereken becerileri, karakteri ve dayanıklılığı geliştirirler. Başarılarını tanıyarak ve kutlayarak, gelecek nesil öğrenci sporculara ikili kariyer fırsatlarını benimsemeleri ve hem akademik hem de sporda bir başarı mirası yaratmaları için ilham verebilir ve onları güçlendirebiliriz.

3.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Okul Bağlılığına Etkileri

Beden eğitimi ve spor öğretmenleri, öğrencilerin okula bağlılıklarını artırmada önemli bir rol oynayabilir. Bunu başarmak için sınıflarında uygulayabilecekleri bazı stratejiler şunlardır:

1. Olumlu ve Kapsayıcı Bir Ortam Yaratın: Tüm öğrencilerin memnuniyetle karşılandığını ve değer verildiğini hissettiği olumlu ve kapsayıcı bir atmosfer yaratın. Saygıyı, takım çalışmasını ve sportmenliği teşvik edin. Destekleyici bir ortam, öğrencilerin sınıfa ait olma ve katılım duygularını geliştirir.

2. Çeşitli Fiziksel Aktiviteler Sunun: Farklı ilgi ve yeteneklere hitap eden çok çeşitli fiziksel aktiviteler sağlayın. Hem rekabetçi hem de rekabetçi olmayan seçeneklerin yanı sıra bireysel, ortak ve grup faaliyetleri için fırsatlar sunun. Çeşitli etkinlikler sunarak, öğrencilerin ilgi alanlarına uyan ve onları meşgul eden bir şeyler bulma olasılıkları daha yüksektir.

3. Net Hedefler ve Beklentiler Belirleyin: Beden eğitimi dersi için hedefleri ve beklentileri net bir şekilde iletin. Bu, genel sağlık ve esenlik için fiziksel aktivitenin önemini yanı sıra öğrencilerin öğreneceği belirli beceri ve kavramları açıklamayı içerir. Net beklentiler belirlemek, öğrencilerin dersin amacını anlamalarına yardımcı olur ve bağlılıklarını teşvik eder.

4. Beden Eğitimi Diğer Konularla Bağlayın: Diğer derslerden gelen öğeleri beden eğitimi derslerine entegre edin. Örneğin, etkinlikler sırasında

mesafeleri veya açıları ölçerek matematiği birleştirin, insan vücudunun ve egzersizin arkasındaki bilimi tartışın veya spor ve oyunların kültürel ve tarihi yönlerini keşfedin. Bu bağlantıları kurmak, öğrencilerin eğitimin disiplinler arası doğasını görmelerine yardımcı olur ve okula olan genel bağlılıklarını artırabilir.

5. Kişisel Gelişimi ve Gelişimi Teşvik Edin: Yalnızca rekabete veya performansa odaklanmak yerine kişisel gelişimi ve gelişimi vurgulayın. Öğrencileri kişisel fitness hedefleri belirlemeye, ilerlemelerini takip etmeye ve başarılarını kutlamaya teşvik edin. Bireysel ilerleme ve büyümeyi vurgulayarak, öğrenciler bir başarı duygusu ve kendilerine meydan okumaya devam etme arzusu geliştirirler.

6. Yaşam Becerilerini ve Karakter Gelişimini Öğretin: Takım çalışması, iletişim, liderlik, dayanıklılık ve hedef belirleme gibi önemli yaşam becerilerini öğretmek için beden eğitimi bir fırsat olarak kullanın. İş birliği, problem çözme ve karar verme gerektiren faaliyetleri birleştirin. Bu becerilerin geliştirilmesi, öğrencilere yalnızca beden eğitimi derslerinde fayda sağlamakla kalmaz, aynı zamanda onları hayatlarının diğer yönlerinde başarıya hazırlar.

7. Olumlu ve Yapıcı Geri Bildirim Sağlayın: Becerilerini ve performanslarını geliştirmelerine yardımcı olmak için öğrencilere özel ve yapıcı geri bildirim sunun. Çabalarını, güçlü yanlarını ve büyüme alanlarını kabul edin. Olumlu ve yapıcı geri bildirim, öz-yansıtmayı teşvik eder, öğrencileri sebat etmeye teşvik eder ve motivasyonlarını ve bağlılıklarını artırır.

8. Öğrencileri Karar Vermeye Dahil Edin: Öğrencileri sınıf etkinlikleri, kurallar ve hatta müfredat planlaması ile ilgili karar verme süreçlerine dahil ederek güçlendirin. Öğrencilere söz hakkı vermek ve onları karar verme sürecine dahil etmek, sınıfa olan sahiplik ve yatırım duygularını artırır.

9. İlişkiler Kurun ve Mentörlük Yapın: Öğrencilerle pozitif ilişkiler kurmak için zaman ayırın. İlgi alanlarını, güçlü yönlerini ve zorluklarını öğrenin. Akıl hocalığı ve rehberlik sunun ve başvurabilecekleri destekleyici bir figür olun. Güçlü öğretmen-öğrenci ilişkileri, bir bağlantı duygusu geliştirir ve öğrencilerin okula bağlılığını artırabilir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenleri, bu stratejileri uygulayarak, yalnızca fiziksel uygunluğu teşvik etmekle kalmayan, aynı zamanda öğrencilerin okula olan genel bağlılığını da artıran ilgi çekici ve destekleyici bir öğrenme ortamı yaratabilir. Beden eğitimi, bütüncül gelişimi teşvik etmek, değerli yaşam becerilerini aşlamak ve eğitime karşı olumlu bir tutum beslemek için bir araç olabilir.

3.3. Ebeveynlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Yoluyla Okul Bağlılığına Etkileri

Ebeveynler, beden eğitimi dersleri aracılığıyla çocuklarının okula bağlılığının artmasında önemli bir rol oynayabilirler. Ebeveynlerin çocuklarının katılımını ve coşkusunu desteklemek için uygulayabilecekleri bazı stratejiler maddeler halinde sıralanmıştır.

1. *Katılımı ve Aktif Yaşam Tarzını Teşvik Edin:* Çocuğunuzu beden eğitimi ve spor derslerine aktif olarak katılmaya ve okul dışında düzenli fiziksel aktiviteye katılmaya teşvik edin. Genel sağlık ve esenlik için aktif kalmanın önemini vurgulayın. Çocuğunuzun spor, eğlence etkinlikleri veya hareket içeren hobilerle uğraşması için fırsatları destekleyin ve kolaylaştırın.

2. *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleriyle İletişim Kurun:* Çocuğunuzun beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile açık iletişim hatlarını koruyun. Sınıfın hedeflerini, beklentilerini ve etkinliklerini anlamak için veli-öğretmen toplantılarına katılın veya e-posta vb. yollarla iletişim kurun. Çocuğunuzun kaydettiği ilerlemeden ve ek desteğe veya teşvike ihtiyaç duyabilecekleri alanlardan haberdar olun.

3. *Beden Eğitimi ve spora Yönelik Olumlu Bir Tutum Teşvik Edin:* Çocuğunuzda beden eğitimi ve spor için olumlu bir tutum ve takdir geliştirin. Geliştirilmiş fiziksel uygunluk, stres azaltma, gelişmiş konsantrasyon ve ekip çalışması becerileri gibi fiziksel aktivitenin faydalarını tartışın. Çocuğunuzu beden eğitiminin genel eğitiminin eğlenceli ve önemli bir parçası olarak görmeye teşvik edin.

4. *Sağlıklı Alışkanlıkları ve Rutinleri Destekleyin:* Çocuğunuzun beden eğitimi ve spor derslerine katılımını destekleyen sağlıklı alışkanlıklar ve rutinler oluşturmaya yardımcı olun. Yeterli uyku aldıklarından, besleyici yemekler yediklerinden ve okul dışında fiziksel aktivite için zaman ayırdıklarından emin olun. Enerji seviyelerini besleyen ve fiziksel aktivitelere katılımlarını destekleyen sağlıklı atıştırma ve yemekler sağlayın.

5. *Gerçekçi Hedefler Belirleyin ve Başarıları Kutlayın:* Çocuğunuzu beden eğitimi ile ilgili gerçekçi hedefler belirlemeye teşvik edin. Bu, belirli bir spordaki becerilerini geliştirmek veya kişisel zindelik kilometre taşlarına ulaşmak olabilir. Sonuç ne olursa olsun başarılarını ve ilerlemelerini kutlayın. Bağlı kalmaları için onları teşvik etme çabalarını ve özverilerini kabul edin.

6. *Olumlu Bir Rol Model Olun:* Fiziksel aktiviteye ve yaşam boyu öğrenmeye karşı olumlu bir tutum sergileyin. Kendiniz düzenli fiziksel aktiviteye katılın ve kendi deneyimlerinizi ve aktif olmaktan aldığınız zevki paylaşın. Çocuğunuzun eğitime ve sürekli kişisel gelişime değer verdiğinizi

görmesine izin verin. Pozitif rol modeliniz, okula ve beden eğitimine bağlı kalmaları için onlara ilham verebilir ve onları motive edebilir.

7. *Kaynak ve Destek Sağlayın:* Çocuğunuzun beden eğitimine katılımını kolaylaştıran kaynaklar ve destek sunun. Bu, uygun spor malzemeleri sağlamayı, rahat spor kıyafetleri giymelerini sağlamayı veya ilgi alanlarına uygun ders dışı sporlar veya etkinlikler için fırsatlar bulmalarına yardımcı olmayı içerebilir. Beden eğitimi deneyimlerine ilgi gösterin ve öğrenmeleri ve başarıları hakkında sohbet edin.

8. *Dengeli Bir Yaşam Tarzını Teşvik Edin:* Çocuğunuzu akademik çalışmaları, fiziksel aktiviteyi, hobileri ve sosyal etkileşimleri içeren dengeli bir yaşam tarzı sürdürmeye teşvik edin. Okul çalışmaları, beden eğitimi ve diğer taahhütler arasında sağlıklı bir denge kurarak zamanlarını etkili bir şekilde yönetmelerine yardımcı olun. Akademik hayatın ötesinde farklı ilgi alanları ve etkinlikleri keşfetmelerini destekleyin.

9. *Teşvik ve Duygusal Destek Sağlayın:* Çocuğunuza sürekli teşvik ve duygusal destek sunun. Çabalarını, sıkı çalışmalarını ve beden eğitimindeki ilerlemelerini kabul edin. Zorlu zamanlarda bir motivasyon kaynağı olun, direnç geliştirmelerine ve engelleri aşmaya yönelik olumlu bir zihniyet geliştirmelerine yardımcı olun.

Ebeveynler, bu stratejileri uygulayarak çocuklarının beden eğitimi ve spor yoluyla okula bağlılığını aktif olarak destekleyebilirler. Olumlu bir tutumu teşvik etmek, aktif yaşam tarzlarını teşvik etmek ve kaynak ve destek sağlamak, çocukların beden eğitimi ve ötesinde katılımı, eğlenmesi ve başarısı için güçlü bir temel oluşturabilir.

KAYNAKÇA

- Durğun, S. (2006). Örgüt kültürü ve örgütsel iletişim. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 112-132.
- Ellis, T. I. (1988). School Climate. *Research Roundup*, 4(2), 1-6.
- Fredricks J., Blumenfeld P., Paris A. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74, 59–109.
- Hoy, W.K. (2003). School climate. In J.W. Guhrrie (Ed.), *Encyclopedia of education* (2nd ed.), (pp. 2121-2124). New York: Thompson Gale.
- İhtiyaroğlu, N. (2014). Okul ikliminin öğretmen etkililiği ve öğrenci okul bağlılığı ile ilişkisinin incelenmesi. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kenny M. E., Blustein D. L., Haase R. F., Jackson J., Perry J. C. (2006). Setting the stage: Career development and the student engagement process. *Journal of Counseling Psychology*, 53, 272–279.
- Klem, A. M. ve Connell, J. P. (2004). Relationships matter: Linking teacher support to student engagement and achievement. *Journal of School Health*, 74(7), 262– 273. doi:10.1111/j.1746-1561.2004.tb08283.x.
- Linnenbrink E., Pintrich P. (2003). The role of self efficacy beliefs in student engagement and learning in the classroom. *Reading & Writing Quarterly*, 19, 119–138.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2013). *Eğitim yönetimi*. Çev. Edt: G. Arastaman). Ankara: Nobel.
- Maloy, R. W., and Seldin, C. A. (1983). School climate and school effectiveness: summary of teacher, student and parent attitudes in one rural community. *Research in Rural Education*, 2(2), 65-67.
- Mitchell, M. M., Bradshaw, C. P., and Leaf, P. J. (2010). Student and teacher perceptions of school climate: A multilevel exploration of patterns of discrepancy. *Journal School Health*, 80(6), 271-279.
- Murphy, J. (1988). Preparation for the School Principalships: The United States' Story. *School Leadership Management* 18(3), 359- 372.
- Özdemir S. (2000), *Eğitimde Örgütsel Yenileme*. 5. Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özdemir, S., & SEZGIN, A. G. F. (2002). Etkili okullar ve öğretim liderliği. *Kirgizistan Manas Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(3), 266-282.
- Özdemir, S., Sezgin, F., Şirin, H., Karip, E., & Erkan, S. (2010). İlköğretim okulu öğrencilerinin okul iklimine ilişkin algılarını yordayan değişkenlerin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(38), 213-224.

- Pedersen, J. S. (1989). *Organisational cultures in theory and practice*. Gower Pub. Co.
- Perry J. C. (2008). School engagement among urban youth of color: Criterion pattern effects of vocational exploration and racial identity. *Journal of Career Development*, 34, 397–422.
- Pietarinen J., Pyhältö K., Soini T. (2014). Student's emotional and cognitive engagement as the determinants of well-being and achievement in school. *International Journal of Educational Research*, 67, 40–51.
- Robbins, S. (1990). *Organization theory* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall
- Sakiz G., Pape S., Hoy A. (2012). Does perceived teacher affective support matter for middle school students in mathematics classrooms? *Journal of School Psychology*, 50, 235–255. doi:10.1016/j.jsp.2011.10.005
- Sarı, M. (2013). Lise öğrencilerinde okula aidiyet duygusu. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt/Vol.: 13 - Sayı/No: 1 (147-160)
- Sheldon, K. M., & Biddle, B. J. (1998). Standards, accountability, and school reform: Perils and pitfalls. *Teachers College Record*, 100(1), 164–180.
- Storlie, C. A., & Toomey, R. B. (2019). Facets of Career Development in a New Immigrant Destination: Exploring the Associations Among School Climate, Belief in Self, School Engagement, and Academic Achievement. *Journal of Career Development*, *Journal of Career Development*, 1(15) DOI: 0894845319828541.
- Sweetland, S. R., and Hoy, W. K. (2000). School characteristics and educational outcomes: Toward an organizational model of student achievement in middle schools. *Educational Administration Quarterly*, 36(5), 703-729.
- Wang M., Chow A., Hofkens T., Salmela-Aro K. (2015). The trajectories of student emotional engagement and school burnout with academic and psychological development: Findings from Finnish adolescents. *Learning and Instruction*, 36, 57–65.
- Willms, J.D. (2003). Student engagement at school: A sense of belonging and participation. Results from PISA 2000. OECD; Paris